

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserter) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

sv. 21.

V Ptuj v nedeljo dne 16. oktobra 1904.

V. letnik.

Zanjke, same zanjke!

Ubogo slovensko ljudstvo! Leto za letom rastejo ki, leto za letom se nam nalaga več plačil in pet leto za letom udrihajo nadloge v večjem šte na nas! Kar ne uničijo vedno gostejše uime, grožè uničiti druge naravne prikazni, vedno nove ezni se prikazujejo na naših poljskih pridelkih in naših vinogradih bi že skoraj bilo potrebno, da bi takorekoč pri vsaki trti zdravnik, ki bi jo vedno vedno vračil. Dolgovi slovenskega ljudstva rastejo za dnevom, saj morda ne najdeš na celem Spod Štajerskem niti pet kmetov ne, kateri ne bi ali dolgovi! Slovenskemu ljudstvu grozi gospodar- eni pogin, njemu je treba nujne, zdatne pomoči! pomoč pa je le tedaj mogoča, ako stopi to ljud- v tesno zvezo z drugimi narodi, nikdar pa je stvo ne bode dobilo, ako se loči od drugih večjih odov, ako se hoče postaviti sedaj v najhujših časih svoje lastne noge.

Ljudstvo si samo ob sebi ne more pomagati, pomagati bi mu morali njegovi voditelji, pomagati ki so izšli iz njega in si pridobili višje stopinje brazbe in omike, namreč pr v a k i slovenskega stva!

In kako mu ti pomagajo?

Zanjke, samo zanjke se nastavljajo in sicer na- ljajo ravno od prvakov slovenskega ljudstva, a a pa, ki naj bi se v teh zanjkah vlovila, je ne- mo, siromaško slovensko ljudstvo!

Danes si hočemo ogledati najnovejšo prvaško to in to radi tega, ker je slovenskemu ljudstvo a jako nevarna, hočemo si njo ogledati svareč nsko ljudstvo pred njo v nadi, da se mu vendar

odprejo oči, da ne bode kar slepo telebnilo v ta prepad, skopan od slovenskih prvakov, pripravljen od njih svojemu lastnemu rodu!

Ko je pred par leti prikipela predrznost sloven- skih prvakov posebno na Spodnjem Štajerskem do vrhunca, zbralo se je nekaj nesebičnih mož in sicer mož večinoma druge narodnosti, namreč nemške, in je ustanovilo list, ki naj bi branil slovensko ljudstvo pred njegovimi največjimi izkoriščevalci, namreč pred slovenskimi dohtarji in njihovimi bratci, debelotrebuš- nimi gospodi v dolgih črnih suknjah, grabežljivimi farji! Ta list je dobil ime „Štajerc.“

Huj! kaki vrisk in krič je nastal tedaj od strani prvaške druhali, kako so začeli cviliti! Skoraj vsi slovenski časopisi so začeli tuliti, kakor volkovi, se- veda, saj je skoraj vso slovensko časopisje izključno le v prvaških rokah! V Mariboru se je ustanovil od farških prvakov celó novi list proti „Štajercu,“ v Celju je cvilila dohtarsko-farška „Domovina,“ kakor, da bi bila zblaznela, na Kranjskem pa so zgubili malone vsi slovenski uredniki svoje glave.

A vsem ni to vse nič pomagalo, slovensko ljud- stvo se je oklenilo „Štajerca“ s vso močjo, spoznaje pravega svojega prijatelja!

Po milosti ptujskih voditeljev lista „Štajerca“ se je sprejel na to neki kranjski potepuh, ki je bil iz dna svoje duše sicer klerikalec — služil je do tedaj nekemu farškemu konzumu — v upravnništvo omenjenega lista in to le radi tega, da bi se rešil neizmerne bede, katera je trla njega, njegove nedolžne otroke, njegovo že mnogo izkušeno ženo! To človeče, breznačajnejš prve vrste, pa se je izkazal kljub iz- kazani mu velikanski dobroti kot ničvredneža in radi tega se je moral od „Štajerca“ odstraniti. Pri-

zaneslo se mu je, da se ni izročil radi svoje — skrajne spretnosti v računjanju okrajni sodnji, prizaneslo se mu je le iz velikodušnosti župana mesta Ptuja, g. Orniga. In kaj stori sedaj to človeče? Dobro vedoč, da občutijo udarce našega lista najbolj slovenski prvaki, dobro vedoč, da je bil naš list ustanovljen ravno proti dohtarskim in farškim štajerskim pijavkam slovenskega ljudstva, podal se je od enega slovenskega dohtarja do družega, klatil se je od enega farovža do družega, potikal se po hišah bogatih slovenskih prvakov in tam govoril tako le: „Vi gospodje dobro veste, da vam preti od „Štajerca“ v Ptuj velika nevarnost, ker vas ta list kaže slovenskemu ljudstvu v pravi vaši podobi! Vi dobro veste, kako nevarno je, ako Vas to ljudstvo popolnoma spozna, dajte denarja, da bomo ustanovili nov list, mogoče z istim imenom, v isti obliki, da tako preprečimo to veliko pretečo Vam nevarnost!“

In slovenski prvaki in njih črni bratci, dobro vedoč, da je to res, sežejo globoko v svoje polne žepe, denarja je bilo takoj dovolj in tako se je ustanovil list po imenu „Slovenski Štajerc.“

Denar pa, kateri se je v to svrhu porabil, izviral je iz dohtarskih, iz farških žepov, iz žepov slovenskih trgovskih milijonerjev! V te žepe pa ga niso nikdar znosili Nemci, nikdar ne „nemčurji“ pač pa ubogi slovenski kmetje in delavci, ubogo slovensko ljudstvo! In ravno ta denar se je sedaj „velikodušno“ podaril od slovenskih prvakov za ustanovitev lista, ki naj bi branil ugled slovenskih dohtarjev in ugled slovenskih farjev in bogatašev ravno napram slovenskemu ljudstvu.

Slovensko ljudstvo, ali ni ta najnovejša zajnka za tebe spletena jako fino!

Dohtar „slepič“ v luknji.

(Spisal njegov najboljši prijatelj).

1.

Že enkrat zapel sem vam kmetje prelubi
Od dohtarja „zgube“, z imenom „slepič“,
Pa ker po nedolžnem še vedno vas rubi,
Naj zopet oskubi se danes ta ptič!

2.

Pod zvezdami vsaka se krivda kaznuje,
Ker večno nedolžna je sveta njih luč,
Zató pa „slepič“ zdaj prisiljen praznuje,
Saj moral je iti štirinajst dni pod ključ!

3.

Je prosil cesarja, da naj se usmili,
Naj kazen v denarje mu on spremeni,
A cesar presvitli, cesar nam mili,
Odločil zapora — štirinajst mu je dni!

In to je bivstvo „Slovenskega Štajerca“, ki bi se bil bolje imenoval „Dohtarski Štajerc“. To je spretna zanjka za tebe slovensko ljudstvo, stavljená ti od tvojih prvakov! Gorje ti, ako ujameš!

Da pa bi se ložje ujelo drago nam ljudstvo, krila se je ta zanjka po navadnem geslu „Svojim svojim“, „Narodnost je v nevarnosti“, „Proč od Nemcev“, postavila se je toraj nova kranjska dohtarica na takozvani slovenski temelj, na slovensko narodno podlago!

„Dohtarski Štajerc“ preganja vse, kar je nemškega, seveda postaviti hoče slovensko ljudstvo „na svoje noge“, odtujiti ga hoče velikemu sečkemu narodu, da bi potem v gospodarstvu oziru tem delj časa hiralo! To počenjanje kranjske dohtarice pa je jako umevno, ker znajo dohtarji dobro, da se le isto ljudstvo lahko izkoriščuje, teremu se slabo godi, katero potrebuje v enomer sojilnic, v enomer vknjižb in izbrisov dolgov, kar se mora vedno toževati!

Dohtarski črni bratci pa, večina slovenskih hovnikov dobro ve, da prihaja od Nemcev in Slovence omika in napredek, a ta dva sta jako varna njihovim zbircam, jako nevarna njihovim milim polnim žepom, zato njih mržnja proti nemškemu narodu, zato preganjanje njihove najnovejše cunje proti Nemcem, njihovo cunjo, katero smelo imenujejo „Slovenski Štajerc“ tudi — „Farški Štajerc.“

Slovenski kmet, pa peljaj tvoje pridelke, tvojo živino k tvojim prvakom, k tvojim dohtarjem in hujskajočim farjem, potem bodeš videl ali ti bode ta dva bolje plačala ali ti njih bodejo bolj plačali kupci nemškega naroda!

Odpri tedaj oči slovensko ljudstvo, na milijarde štejejo že tvoji dolgovi, na milijone pa znaša tvoj

4.

Na Kranjsko odnesla usoda pravična
„Slepiča“ prvaške je grešne kosti,
Da tam odpočije si duša krivična,
Da tam se „slepič“ naš malo — sposti!

5.

Na Kranjskem tam da se — fletno sedeti,
Ker farških je lumpov zares tam dovolj,
Zató pa šel sedat „slepič“ je presneti,
Med svoje prvaške — bratce tje dol!

6.

Tam ričert zdaj piha, oj ričert ječmeni,
V katerem še enega parkelna ni,
Ubogi „slepič“ ti — prijatelj ljubljeni,
Oh, kak ti le vendar tak ričert diši?

7.

Pa veš kaj — pomisli ti dohtar le eno,
Prijatelj, pretuhtaj ti dobro si to,
Da škoda celo je za kašo ječmeno,
Katero povžilo je tvoje telo!

premoženje tvojih pijavk, tvojih prvakov, katero so izsesali iz tebe! Vrži njim njihovo prvaško cunjo, imenovano „Slovenski Štajerc“ pod noge! Saj vidiš, da ti ta list priporočajo samo le prvaški faloti in njih podrepniki, katere moraš ti s tvojimi krvavimi žuljami vzdrževati!

Poštena slovenska hiša ne trpi te dohtarsko-farške cunje pod tvojo streho, potem se bodeš izognilo ti drago nam slovensko ljudstvo, najnovejše zanjke, nastavljene ti od tvojih voditeljev izkoriščevalcev, zanjke, katero si moralo plačati še povrh s svojim denarjem samo!

Slovensko ljudstvo, ogiblji se vsake trgovine, katera prodaja ta list, ker je tak prodajalec tvoj največji sovražnik, namreč podrepnik tvojih neusmišljenih prokletih pijavk!

Slovensko ljudstvo, bodi previdno, ne daj se vloviti v to zanjko, potem bodeš preprečilo vsaj eno nevarnost pretečo ti od pravih, pravcati „šuftov“, ki so izšli iz tvoje sredine, ki te rubijo in gulijo na vse načine, na drugi strani pa ti kličejo: „Iz naroda za narod!“, „Živel slovensko ljudstvo!“

Ljudstvo, spoznaj tvoje lovce, spoznaj vse tiste, ki ti nastavljajo s toliko spretnostjo zanjke, nič drugega kakor zanjke, in raztrgaj jim najnovejšo njihovo zanjko poprej, ko se v njo vloviš!

Narobe prav.

Kjerkorkoli se dogodi kako hudodelstvo, povsodi in vselej tišči klerikalna stranka in njene čašnikarske cunje isto „Štajercu“ na rovaš, češ, da je ta kriv, da postaja ljudstvo od dne do dne surovejše in divljeje. Vsakomur je znano, da „Štajerc“ še nikoli nikogar ni pohujšal ali celo k hudodelstvu nahujskal, češ, da je posurovljenju ljudstva največ krivo nedodolžno obnašanje in robato ravnanje mnogoterih

8.

Saj nekega spravil z domače si kože,
Nagnal ga brezsrčno po svetu v obup,
Prelival je zolze on grenke in vroče,
A ti pa si spravljaj denar si na kup.

9.

Tolaži se dohtar, ker jaz ne pozabim
Na tebe nigdar ne, ubogi ti črv,
Priložnost še prvo gotovo porabim,
In kupim za svoje ti spleteno — vrv!

10.

Oh da bi jo vendar prav dobro porabil,
Uslugo veliko bi kmetom storil,
A jaz bi na grehe vse tvoje pozabil,
Kot pravi prijatelj prav srečen bi bil.

duhovnikov, ki so le po imenu nasledniki učencev Kristusovih. Od njih se ljudstvo nauči zavisti, lakomnosti in požrešnosti, razuzdanosti in pohotnosti.

Slabi vzgledi nekaterih farjev naredijo med ljudstvom mnogo več pohujšanja in kvara, kakor zamore večina zares v duhu Kristusovem delujočih duhovnikov dobrega učiniti. Namesto, da bi se v cerkvi oznanjeval sv. evangelij in razlagale resnice svete vere, govorijo mnogi „maziljenci Gospodovi“ le o politiki in strankarskih spletkarijah. Pregovor pravi, da besede mičejo, vzgledi pa vlečejo. Kakšne zglede da dajejo pozamezni mašniki, to je vsakomur znano, kdor ni gluhi ali slepi, bodisi hoté ali nehoté. Kristus je ljubil celo svoje sovražnike, in to ljubezen tudi svojim učencem priporočal; mnogo današnjih duhovnikov pa črti, sovraži in preganja svoje vernike, ako jim ti v posvetnih rečeh niso poslušni sužnji in jim ne pomagajo pred svetom zakrivati njihovih slabosti, pregreh in celo hudodelstev.

Da „Štajerc“ tu in tam kakega vročekrvnega hujskača v črni suknji včasih malo pod krtačo vzame, to seveda dotičnikom ne ugaja. „Štajerc“ noče vraga za angeljca spoznati, temuč vsakogar ima za to, kaj da v resnici je. Zakaj pa bi tudi smeli imeti ravno eden stan pred vsemi drugimi ta privilegij (predpravico), uganjati reči, kakoršne so vsakemu državljanu prepovedane? Ali bi morebiti morali pri spozabljenemu duhovniku to hvaliti, kar druge ljudi pripravi v kazen? Ne in tisočkrat ne. Tisti časi so minuli, v katerih so smeli posamezni stanovi, v prvi vrsti plemenitaški in duhovski, brezobzirno in brezskrbno počenjati vsakojake hudobije in grozovitosti, zaradi kakoršnih bi bil ubogi kmet ali delavec takoj ob glavo, na vislice ali pa na grmado prišel! In ravno zategadelj, da „Štajerc“ kmečki in delavski stan pred temi domišljavimi mogotci v obrambo jemlje

11.

Sem slišal, da „Štajerc Prvaški“ izhaja,
Tam doli na Kranjskem kot zvest — katolik,
Mogoče, da njega prihodnja izdaja,
Naznani nam bralcem, da ti si — svetnik.

12.

Če to se zgodi še, potem pa jaz pridem,
Kot romar pred tebe še molit svoj čas,
Bom vskliknil poprej ko s svetišča odidem:
„Oh sveti — „slepič“ ti, le prosi za nas!“

13.

Za kmete pa moraš posebno prositi,
Katerim si želel vedno pogin,
Saj bil si na zemlji dohtar ti zviti,
Priproste kmetice — izprijeni sin!

14.

Uslišal prijatlja me bodeš gotovo,
In srečen slovenski, teptani bo rod,
A jaz ti obljubim pesmico novo,
Priobčim zares njo na — sveti tvoj god!

ter nesramna nasilstva, vsakovrstne svinjarije in hudobije posameznih okrutnežev zaslepljenemu ljudstvu razkriva, ravno zategavoljo „Štajerca“ gotovi ljudje črtijo, sovražijo in preganjajo, kakor črti poredni šolar svojega ostrega toda pravičnega učitelja ali pa hudodelec državnega pravdnika. Kar zakrivijo ti ljudje sami, to podtikajo „Štajercu“, njegovim somišljenikom, njegovim bralcem.

„Štajerc“ vedno in vedno oznanja in priporoča ljudstvu mir in spravo, klerikalni listi pa delajo nasprotno; neprenehoma kličejo svoje privržence v boj proti vsemu, kar ne ugaja buticam njihovih vstvariteljev in njihovih protektorjev. Boj med sosednimi narodi, sovražstvo in boj med posameznimi družinami in osebami, to je za njih tista kalna voda, ki jim ugaja za njihov ribji lov. — Prepiri in boji so takozvanim prvakom živelj, (to je njihov element), na katerega utemeljujejo svoje eksistence.

Sadovi klerikalnih kričočev in hujskačev se jasno kažejo. Prepiri, pretepi in uboji so na dnevnem redu. In saj ni čuda. Pregovor pravi: kdor veter seje, burjo žanje. Vlačugarstvo se množi, ker ima ljudstvo v farovžih za take reči jako mikavne izgled. V naši črni škatlji, iz katere bomo morali (kakor se nam vidi) v kratkem nekaj „podrobnostij“ belemu dnevu izročiti, imamo prav lepo število takih „skrivnostij“, ki so pripravne marsikateremu „visokočastitemu“ napraviti mrz do mozga. — Se poljubi?

Je-li morda tega tudi „Štajerc“ kriv, da je lani na Koroškem nek kaplan iz lakomnosti svojemu župniku v mašno vino strupa namešal in ga na tak način skušal umoriti, da bi se njegovega premoženja popolnoma polastil, kar je deloma itak že storil? —

Ali je morebiti „Štajerc“ narekoval čast. in vsega spoštovanja vrednemu gospodu Vogrinecu, fajmoštru v Libeličah na Koroškem, vsebino tiste knjige, v kateri tako ostro biča mnogoštevilne in mnogovrstne napake v katoliški duhovščini? Tudi naš milostljivi gospod knezoškof morajo povžiti zaradi mnogih duhovnikov svoje škofije dovolj jeze in žalosti in toraj ni čuda, da je njihovo telesno zdravje baje precej omajeno. Sam sveti oče, papež Pij X., se je videl primoranega izdati lansko jesen ukaz, da se ima katoliška duhovščina bolje držati stanovskih dolžnostij, ne pa vtikati v reči in zadeve, ki je prav nič ne brigajo!

Stoletja že krožijo med ljudstvom izreki in pregovori o farški nenasitljivosti, lakomnosti in požrešnosti; mar li je te tudi iztuhtal „Štajerc“, ki še le komaj 5. leto svojega obstanka šteje? Nestrpljivost in razuzdanost mnogih katoliških duhovnikov povzročuje vedno naraščajoče odstopanje vernikov od svete katoliške cerkve in vendar doslej „Štajerc“ še niti z besedico nikogar ni k takemu koraku napeljeval ali hujskal!

Ali zamore ljudi k izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedij napeljati ali vneti tak duhovnik, ki je prvi med grešniki? Kdo bode takemu človeku česar verjel, ki ravno nasproti ravna temu, kar drugim veleval storiti? Ali zamore pijanec koga nau-

čiti zmernosti v pijači? Ali bode pohotnež koga pot čednosti spravil? Ali zamore skopuh koga k losrčnosti nagniti? Ali bode odrtija in grabežljiva kogar do usmiljenja in radodarnosti pripravila? Ne, ne in tisočkrat ne!

Najmanje pa se bode našel tamkaj mir in sebojna zastopnost, kjer se vedno le hujska, in od podpihuje in sicer od takih oseb in iz takih mas od katerih bi se morali slišati le nauki našega ličarja tervidetivzglede, kakoršne je Kristus dajal svoj apostolom in učencem. Da je to danes pri mnogih takozvanih „oznanjevalcih svete vere“ ravno tako narobe, kakor to, da ravno ti hinavci „Štajerca“ vzroke raznih hudodelstev podtikajo, to pač vsak previdi in spozna in je toraj ta njihova ditev narobe prav!

Kupčijska pogodba z Italijo

Kupčijska ali trgovinska pogodba z Italijo je sklenjena. Po dolgotrajnem poganjanju in po preganjanju mnogih težkoč se je šele posrečilo skleniti pogodbo, s katero smemo avstrijski državljani, posebej pa avstrijski vinogradniki zadovoljni biti. Pri tej pogodbi ni šlo samo za začasno sporazumljenje med našo in italijansko vlado gledé medsebojne kupčije, temuč za trajno pogodbo, ki se je sklenila sicer samo za petdeset let, toda bo vsekako svojo veljavo trajno po preteku te dobe znanprej obdržala, ker dosega veljavna vinska klavzula pač ne bode nikdar našla mesta v kupčijskih pogodbah med tema dvema državama. Koliko napora, dela in predlogov je vendar bilo treba zagovornikom in zaščitnikom naših gospodarskih razmer, predno se je doseгла odstranitev te nesrečne, za avstrijske vinogradnike toli škodljive vinske klavzule! Z dnem 1. januarjem 1905 izgubi „čudež avstrijskih diplomatov“ svojo veljavo, — upamo, da za večno.

Uvozna colnina na ptuja vina je bila vsled klavzule tako nizka, da so inozemci avstrijske dežele s svojimi vinami takorekoč kar preplavili. Posebno to delali Italijani, ki pridelajo jako ogromne množice vina in sicer mnogo ceneje kakor naši vinorejci. Akoravno so se italijanska vina uvažala osobito zaradi svoje svrhu zmešanja z našimi vinami, vendar je velikanski uvoz italijanskih vin domačim vinorejcem bil stvar škodljiva na škodo, ker je domačim vinam cene precej znatno stisnil, deloma pa jih je čisto v stran potisnil. Naši vinogradniki, ki se itak imajo bojevali proti mnogoštevilnim sovražnikom vinogradov, proti raznovrstnim uimam, ter morajo mnogo denarja potrositi, da zamorejo ostati to, kar so dosedaj bili namreč vinorejci, so morali dosedaj mirno gledati, kako se je tujec s svojim blagom šopiril, kako domači kupci njihove pridelke prezirali ali celo zavrnjevali in kako so sami od dne do dne bližje stopali k popolnemu poginu. — Tuja žlobudra in čmiga je imela večjo veljavo kakor pošteno, naravno domače blago.

No, z odstranitvijo vinske colninske klavzule bodejo se te žalostne razmere, kakor se sme upa-

mogo na boljše obrnile. Tujec bode moral plačati pri uvozu svojih vin precej visoko colnino, ki bode prvič kaj dobro ugajala našim državnim blagajnam (nasam), drugič pa bode naše vinorejce varovala pred prevelikim uvozom tujega blaga, kar bo gotovo dalo domačemu večjo veljavo in tudi — boljše ime, kar ga je sedaj imelo. Vsaktera mešanica se je namreč dosedaj prodavala za pristno domače blago, in tako je prišlo, da so naši vinogradniki pri posameznih domačih kakor tudi inozemskih kupcih svoje posebeno ime izgubili, ja, celo na slab glas so prišli. Zgodilo se je toraj vsaj enkrat tudi za naše vinorejce nekaj, česar so bili v resnici potrebni in česar ni bila država v resnici dolžna storiti.

V zadnjih letih se je povprečno 1 milijon meterskih stotov (centov, kar pomenja približno ravno toliko hektolitrov) italijanskih vin v našo državo uvažalo. Temu pa je konec. Do konca letošnjega leta smejo Italijani le še 450 tisoč met. stotov na Avstrijsko-Ogrsko spraviti, potem pa bodejo s svojo vinogradi težko tako k nam silili, kakor dosedaj, kajti plačati bodejo morali zanaprej 20 goldinarjev za zlatu (za dobo provizorija), oziroma 60 kron uvožne colnine za vsak meterski stot, medtem ko so dosedaj od svojih belih vin plačali samo 6 gold. 50 kr., od črnih (Marsala) po 7 gold. 50 kr. uvožne colnine za meterski stot. Ta naprava bode jim najbrž sapor dobro zaprla in njihovo predrznost nekoliko brzdale.

Jako veselo je tudi slišati, da so zagovorniki naših interesov nam zagotovili colnine prosto izvažanja našega lesovja na Italijansko. Našega lesa (večinoma žaganega) gre na leto povprečno za 50 milijonov kron na Italijansko, in ta svota že hoče za naše producente nekaj pomeniti. To je v prvi vrsti na korist naše sosednji deželi Koroški, deloma pa tudi Štajerski in Kranjski.

Da se je v novi trgovinski pogodbi z Italijo odpravilo dosedanje colnine prosto izvažanje konj na Italijansko, to nam naj ne teži srca, ker to zadeva predvsem našo polubrate unkraj Litave — ohole Litvanje.

Ta jako važna pa tudi potrebna nova trgovinska pogodba jasno kaže, da država vendar zamore tu tam kaj ukreniti v blagor svojih davkoplačilcev — ako hoče; želeli bi le bilo, da bi ji tudi v prihodnje ne manjkalo volje in resnosti.

Vojska med Rusi in Japonci.

Iz bojišča v najnovejšem času ni došlo kaj pomembnega. Pravi se pa, da bode pri Mukdenu vselej prišlo do velike bitke, akoravno se Japonci previdno resnemu spopadu izogibljejo. Pričakovana bitka bode znabiti odločilna za vso vojsko, gotovo bode ž njo konec letošnjega bojevanja. Črez to namreč ni pričakovati večjih operacij.

Na Japonskem so brambovsko (vojaško) postavili drugačili in vsled novih zakonov si upajo Japonci prihodnje postaviti na bojišče celi milijon vojakov.

Rusi so se dosedaj nasprotniku vedno umikali.

Zvabiti so ga hoteli v nižave, kjer upajo imeti večjo bojno srečo, kakor so jo imeli na hribih in v gorskih soteskah. Rusi so od nekdanj najbolj ponosni na svojo konjico (kavalerijo), katerej pa seveda gorovje nikakor ni ugodno bojišče. V tem boju se je o ruskih kozakih (konjenikih) doslej še malo kaj slišalo, akoravno je bila Rusija v vseh svojih vojskah na te najbolj ponosna.

Ruski lajtenant princ Radziwill, kojemu se je posrečilo iz Port Arturja skozi sovražne čete do Mukdena priti, je ondi povedal, da si poveljnik porarturške trdnjave, general Stössel, še upa isto več mesecev držati. Ako ga ne bode premagala lakota, Japonci ga bodejo težko.

Spodnještajerske novice.

Imenovanje. Nj. Veličanstvo presvitli cesar imenoval je našega mil. g. knezoškofa Mihaela Napotnika za svojega tajnega svêtnika, vsled kojega imenovanja so postali prevzvišeni vladika „eksclenca“.

Utopljenec najden. V Zabovcih je našel nek kmet mrtvo truplo Franca Kaiser-a, edinega sina ptujskega gosp. podžupana. Imenovani se je šel 8. avgusta t. l. v Dravo kopat in je pri tem utonil, kakor smo te svoječasnoro poročali.

Občinski odbor mesta Ptuj je v svoji seji dne 1. oktobra t. l. med drugim sklenil to-le: „Občinski odbor mesta Ptuj izjavi vsled sklepa v svoji seji dne 1. oktobra 1904 sledeče: Nečastno bi bilo za župana mesta Ptuj, gospoda Jožef-a Ornig-a, ako bi vložil tožbo zaradi podlega razžaljenja, povzročenega po listih „Slovenski Štajerc“ in „Slovenski Narod“, oziroma proti pisateljem lažnjivih člankov tikajočih se njegove osebe, priobčenih v tema listoma. Nadalje izjavi občinski odbor v tej seji (pri kateri gospod župan ni navzoč) soglasno, da so vse omenjena razžaljenja povzdignile čast gospoda župana ne le samo v obeh občinskem odboru in v obeh nemškega prebivalstva mesta Ptuj, temuč tudi v obeh vsakega poštenega človeka. Občinski odbor toraj prosi gospoda župana Ornig-a, naj bode zadovoljen s priporočanjem, katero se je izkazalo njegovemu delovanju in katero se mu tudi sedaj izkazuje, in je prošnja, da bi ne vložil tožbe zaradi navedene razžalitvije!“

Razstava sadja v Mariboru. Dne 1. in 2. oktobra priredila je podružnica v Mariboru ces. kr. kmetijske družbe razstavo sadja, ki se je prav vrlo obnesla. Vsak obiskovalec je bil primoran pripoznati, da se je štajerska sadjereja v zadnjih letih zares povspela na takšno visočino, s kakoršno se zamorejo ponašati le najboljši in najimunitnejši sadjerejski kraji na svetu. Po zasluženju si je toraj naše sadje pridobilo dober svetovni glas, za kojega nas nevoščljivi tujci zares opravičeno zavidajo. Takšne razstave, kakoršna je bila ta, pa so tudi v resnici jako pripravne, da tuji kupci naše pridelke boljše spoznajo in ocenijo ter stopijo z našimi producenti (sadjerejci) v ožjo dotiko. Razstave sadja imajo pa še tudi to dobro na sebi, da spodbujajo naše sadjerejce starega

kopita k posnemanju umnih sadjerejcev in da se ne zadovoljujejo samo s tepkami in lesnikami, temuč da si izgojijo žlahtnega sadja najboljših vrst. Spodnji Štajer je kakor nalašč za sadjerejo ustvarjen in želeli bi bilo, da bi vsak naš kmetovalec v tej stroki dosegel tisto stopnjo napredka, kakoršno so pokazali razstavljalci sadja na tej razstavi; bilo bi jim to v lasten dobiček, kajti videlo se je na tej razstavi, da dosežejo žlahtne sorte prav visoke cene. Na tej razstavi se je tudi videlo, kako se mora sadje za pošiljatev v različne posode (kište ali zaboje, sode, škatlje i. t. d.) spraviti, da se med potjo ne poškoduje in pokvari. Razstavljeni so bili tudi različni stroji, kakoršni se rabijo pri napravljanju mošta: stiskalnice, mečkalnice i. t. d., in sušilnice za napravljanje suhega sadja.

Kopališče v Laškem trgu, dosedaj last g. Theodora Gunkel, kupila je nj. eksclenca, gospa Roza plem. Thera za 210 tisoč kron.

Uboj. V noči od 2. do 3. t. m. ubili so ponočni razgrajalci v Leitersbergu pri Mariboru čevljarskega mojstra in godca Janez Felzerja iz Maribora, ki je šel s svojimi ljudmi iz Hojnikove krčme na Pesnici proti mestu domov. Tolovajski razgrajalci so ga nagnali s ceste na travnik pred Lopičevo gostilno (Cvilak), kjer so ga z drogi in kolmi tako obdelovali, da so revežu glavo čisto zdrobili in celo roke odbili. Najhujši razgrajalec in povzročitelj uboja, nek tesarski pomagač z imenom Pivetz se je drugoga dne sam zglašil pri sodniji ter izjavil, da je bil on tisti, ki je Felzerju smrtne udarce zadal. Ubijalca, ki je bil zaradi telesnih poškodb že štirikrat predkaznovan, djali so takoj pod ključ. Felzer zapusti vdovo z osmerimi otroki.

Častno občanstvo. Občina Pelička ves v mariborskem okraju je mariborskega mestnega župana g. dr. H. Schmiderer zaradi njegovih zaslug kot okrajni načelnik imenovala svojim častnim občanom.

Stekel pes je v Spilfeldu ugriznil več drugih psov in tudi eno osebo. Priklatiti se je moral od drugod, ker ga ondi nihče ni poznal.

Od ptujskih sejmov. Na dne 5. oktobra t. l. se višjejoči živinjski in svinjski sejem prignalo se je 615 goved, 68 konj in 401 svinj. Kupčija je bila dobra in promet živahen. Prihodnji živinjski in svinjski sejem se bode vršil dne 19. oktobra, samo svinjski sejem pa 12. oktobra t. l.

Potrjena izvolitev. Nj. Veličanstvo presvitli cesar potrdil je izvolitev gospoda Alojz Langer za načelnika in gospoda Otton Erber za podnačelnika okrajnega zastopa v Marenbergu.

Iz Trbovelj se nam poreča: Pred kratkim začela se je tukaj graditi osrednja elektrotvornica (elektrische Zentralanlage), ki bode oddajala luč vsem uradniškim in delalskim prostorom tukajšnjega premogokopa ter tudi gonilno moč vsem strojem. — V noči od 2. do 3. t. m. obesil se je tukajšnji delavec Kosmač, bržčas iz bojazni pred kaznijo, ki ga je čakala zaradi posilstva neke ženske.

Župnikov preklic. „Slavno uredništvo „Štajerca“ v Ptuj. Šklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam z ozirom na notico objavljeno pod zaglavjem „Župnikov preklic“ v 19. številki Vašega lista z dne 18. septembra 1904, da sprejmete v zakonitem času na istem mestu iz z istimi črkami nastopni stvarni popravek: Ni res, da sem v nekem klerikalnem listu na nesramen način napadal kozjanskega okrajnega sodnika. Res pa je, da sem v „Südtirolerische Presse“ šte. 47 kritikoval neko njegovo odredbo, imenovavši jo „kurijozno“, in da v celem dopisu ni nobenega nesramnega napada. — Ni res, da sem moral lažnjive in izmišljene trditve preklicati v ravno tem listu. Res je marveč, da sem v kritiki, potem, ko mi je g. sodnik sam zagotovil, da ni svoji odredbi ni imel namena, ki sem mu je v moji kritiki očital, svojo obdolžitev kot krivo prostovoljno umaknil. Št. Peter pod Sv. gorami, 28. septembra 1904. Jožef Tombah, župnik.“ — Da je predstojatelj popravek ravno tako značilen za g. župnika kakor sploh vso njegovo ravnanje, je vsakomur znano. Več prihodnjič! —

Smrt na železničnem tiru. Popoldne 1. oktobra povozil je poštni vlak pri Sevnici triletnega otroka železniškega čuvaja Reberska-k-a. Otrok je letel čez tir, ravno ko je pridrdral vlak in rešitev je bila nemogoča, ker nikogar ni bilo v bližini.

Ustanovitev poklicnih (kmečkih) zadrug, kakoršno so v deželnem zboru predlagali slovenski poslanci, je morala se odkloniti, ker osobito v naši kronovini predpogoji tej naredbi niso dani. Glavni vzrok temu zadržku je nezmožnost in nedelavnost državnega zbora, kjer slovenski poslanci s svojimi češkimi brateci neprestano dalje obstruirajo ter s tem vsako vspešno delovanje preprečijo. Ubogo ljudstvo pač ne spregleda in ne uvidi, da mu ti „blagohotni“ gospodje mečejo vedno le pesek v oči ter da na enem mestu ravno to zahtevajo, čemur se na drugem ogibljujejo. Med temi je tudi „dični“ državni poslanec, dvorni svetnik, novopečeni deželni poslanec itd., g. dr. Miroslav Ploj, ki že iz same „dičnosti“ ne ve, kako bi svoje volilce še bolj za norca imel. Z milijoni, katere je ta možak s svojo nemško ženo priženil, bilo bi njegovim volilcem sicer nekoliko pomagano, toda on raje vzame kakor pa da, raje obljubi, kakor pa stori.

Omeniti moramo tukaj, da je okrajni odbor ptujski vložil peticijo zoper ta predlog, ker se mu je zdela njegova izvršitev pri sedanjih razmerah neumestna, ja neizpeljiva, kajti dokler vsakojaki stvari predpogoji niso dani, dotlej se tudi ne da izpeljati.

Koroške novice.

Premeščenje. Vodja ces. kr. okrajnega glavarstva v Šmohorju, gospod okrajni komisar August Fitl, poklican je v ministerstvo notranjih zadev. Kako da je mož bil na svojem dosedanjem službenem mestu spoštovan in priljubljen, pokazalo se je pri njovevem slovesu, pri katerem se mu je odkrito-

čno izražalo obžalovanje, da se mora tako nepri-
kovanu ločiti od svojega dosedanjega delokroga.

Bela žena. Dne 21. septembra je umrl pri Go-
pej Sveti v 74. letu svoje dobe ondotni mno-
gospoštovani in velezaslužni častni kanonik č. g.
Martin Schaschl. — Dne 27. septembra umrl je
legarjem g. Filip Starz, ces. kr. žandarmerijski
stražmešter v Zrelcih. Mož je bil star šele 36 let
in je zapustil vdovo s štirimi otroci.

Nesreča. Posestnik J. Edlinger, p. d. To-
mazer, v Malnici je dne 21. septembra tako nesreč-
no padel s pekra v škedenj, da je vsled notranjih
poškodb tretji dan po padcu umrl.

Detomor. 38 letna dekla T. Poročnik iz
Lobja (Aichberg) porodila je pred mesecem dnij svo-
jega petega nezakonskega otroka (deklico), katerega
je pa koj po rojstvu zavila v cunje ter ga v slami
v svoje postelje vskrila. Tri noči je baje ležala nad mrt-
nim otrokom. Žandarmerija iz Wolfsberga jo je kot
detomora sumljivo ces. kr. okrajni sodnji v Wolfs-
bergu izročila. Na T. Poročnik leti sum, da je novo-
rojeno deklico takoj po rojstvu zadavila.

Izvolitev župana v Podgorju v Rožni dolini
je zopet zadela dosedanjega župana Franc Koben-
terja. Volitev, katere se napredna stranka ni udele-
žila, vršila se je dne 2. oktobra in je bila že tretja
v tem letu. Prvi dve ste se morali zaradi nekate-
rih klerikalnih rogoviležev razveljaviti. — Podgorčar-
je pa k tej izvolitvi ne moremo častitati, ker po-
namo g. F. Kobenterja in njegovo delovanje. —
Prihodnjič več!

Romanje na sv. Višarje se je v nedeljo 2. ok-
tobra za letos skončalo. Po cerkvenih opravilih so
kušali romarji v različnih gostilnah še to popraviti,
kar so morebiti med poletjem zamudili, in so neka-
teri tako težko nabasali, da so šele družega dne s
svojim tovorom s hriba prišli. — Dostojen sklep
lovite božje poti!

Požari. V Pobrežju pri Paternijonu je dne
14. septembra pogorelo hišno in gospodarsko poslop-
je Petra Wallnerja, p. d. Uhle. Zrnje, krma in vsa
gospodarstvena oprava je do cela pogorela, in še ži-
vino so komaj rešili. Škoda je cenjena na 12125
kron, dočim je bil Wallner le za 5125 kron zava-
rovan. — Naslednjega dne je v Pobrežju zopet bil
ogonj in sicer pri Jurju Regitnig-u, kateremu je
pogorelo gospodarsko, in pri Antonu Prochingerju
kateremu je ogonj uničil hišno in gospodarske poslopje.
Vohitele požarne brambe iz Bistrice, Paternijona,
Kellerberga in Vajsenštajna zabranile so nadaljno raz-
širjanje požara.

Dopisi.

Sv. Vid pri Ptuj. Iz davnega časa je znano, da
mo mi farani Sv. Vida pri Ptuj miroljubni ljudje.
Sosed pomaga sosedu, kolikor mu dovoljujejo moči;
med nami vlada blaženi mir, a od strani pa, katera
morala podpirati ta mir, od „apostolov miru in
prave“, se nam v najnovejšem času ta mir prav ne-

znosno kali, V naši fari je začelo grozno smrdeti in
sicer smrdeti po farški grabežljivosti, smrdeti po far-
ški nestrpnosti, katera trosi med nas sovražstvo iz
golj ljubezni do svojega lastnega žepa! Toda radi
bi prizanesli tej brezsrčnosti, ako ne bi trpela od nje
tudi naša — vera! Mi odrasli ljudje seveda ne ma-
ramo za vso to hujskarijo, izvirajočo iz našega farov-
ža, nam je samo za našo mladino, za našo neisku-
šeno deco! — Pred kratkim časom n. pr. ni bilo do-
voljeno nekemu posestniku naše fare, da bi bil on
zapeljal učitelju, ki stanuje tik cirkve, voz drv, češ,
to je blagoslovljen prostor, tukaj je nekdanjo poko-
pališče faranov Sv. Vida in to se ne sme oskruniti.
Sedaj pa je dal naš ljubljani, naš premili, naš pre-
častiti gospod župnik, duhovni oče Andraš Brdnik
celo farovž v najem. Dal ga je prirediti v — grajz-
larijo in izročil je to grajzlarijo svojemu iskrenemu
prijatelju, Davorinu Tombahu, želeč si s tem pri-
dobiti zopet par mastnih grošev v svoj nikdar polni mi-
noritski žep! Gospod duhovni oče Andraš, kakšno pa jese-
daj mesto, po katerem niste pustili pred kratkim vo-
ziti drv za učitelja? Pred podobo križanega Izveli-
čarja, tik presvetega Rešnega Telesa, tam na svetem
mestu, kjer so pokopana trupla naših pradedov, sta-
rih faranov Sv. Vida, tam se sedaj nalagajo in izla-
gajo deželjski pridelki, zraven se pa prav živahno
preklinja, vse seveda na čast Sv. Vidu, vse na na-
rodno slovenski podlagi farške grajzlarije! V tej farš-
ki grajzlariji se prodaje tudi šnops! In ker se šnops
ne sme piti v grajzlariji, pije se na cesti, pred cerk-
vo, pred križem, na svetem mestu na pokopališču mirno
počivajočih starih faranov! Naša deca pa prileti
opoldne iz bližnje šole in ona vidi in sliši vse to, in
ti prizori si njej vtisnejo v rahla, mladostna srca
znabiti — za vekomaj! Gospod duhovni oče Andraš,
Vam ne smrdijo groši iz farške grajzlarije, a vedite,
da nam faranom mnogo bolj smrdijo, kakor pa vsi
kupi — živinskega blata, nakopičenega pred svetim
prostorom, pred našo cirkvo, pred našim cerkvenim
križem, na grobih naših pradedov, poštenih faranov
Sv. Vida! Po našem mnenju bi moral pravi krščan-
ski duhovnik najprvi paziti na to, da vlada mir
okoli našega svetišča, da je vse snažno okoli farne
cirkve. Vam gospod župnik ni za ta mir, kakor Vam
tudi ni za mir med farani, ker ste med drugim tudi
politični agitator! Ali naj povemo, kako ste se obna-
šali ob času zadnjih volitev? Vidva z Tombahom so-
vražita vse, kar je nemškega, povejta nama vendar
zakaj pa sta se potem vidva učila nemškega jezika?
Povejta nam, zakaj pošilja Vajina grajzlarija svoje
nakupljene deželske pridelke samo med Nemce? — Za
danes naj bode dovolj, v prihodnji številki pa Vam
gospod župnik prav gotovo razložimo neke zanimi-
vosti glede Vašega cerkvenega gospodarstva, glede
Vašega prizadevanja, ustanoviti si razven farške
grajzlarije še celo farško — krčmo; pisali bomo
tudi, kako opravljate Vaša cerkvena opravila. Tudi
sprehodi, — seveda ponočni — z Vašoj kuharicoj pri-
dejo na beli dan! Ravno tako bomo naznanili
svetu, zakaj ste Vi zagovarjali na prižnici gospoda

kaplana češ, da je tudi z mesa in krvi, in kako vroča je bila pot iz Jurovca! Tombahu pa bomo razložili, kako se bojkotirajo drugi trgovci na podlagi narodno slovenske farške grajzlarije! Toraj na svidenje! Več miroljubnih faranov.

Iz Leskovca se nam poroča: „Tukaj pri nas doživimo vedno kaj novega. Za novice nismo v zadregi in za nje bi nas zamoglo zavidati marsikatero mesto. Za zanimive dogodljaje skrbi vrlo v prvi vrsti naš župnik, g. Davorin Kralj, neutrudni zavetnik in zagovornik ranjkega kakor tudi novorojenega leskovskega konzuma. Opisati hočemo danes najnovejši čin našega dušnega pastirja, da bodejo obširnejši krogi zvedeli, kaj da imajo nekateri katoliški duhovniki vse na skrbi, da si zagotovijo pri vernikih — blamažo in nezaupanje. Bilo pa je to tako: Sodnijski sluga iz Ptuja je imel od ces. kr. okrajne sodnije v Ptuj izročiti bivšemu leskovškemu mežnarju Klobasi pismeno medčasno odredbo zaradi nekega dolga, katerega je imenovani naredil pri tukajšnjem krčmarju in trgovcu g. Blodniku. Pa sodnijski sluga je tukaj slabo naletel, zadel je v sršenovo gnjezdo. G. župnik Kralj je namreč vedel, kaj da ima sodnijski sluga pri mežnarju opraviti, in je takoj s svojo besedo vmes posegel ter se za Klobaso potegnil. Začel je slugo zmerjati in oštevati, kakor se za olikanega človeka nikakor ne spodobi, ker mu mora biti znano, da ima vsak izvršilni organ to storiti, kar mu je od njegove oblasti naročeno. Omeniti moramo tukaj tudi, da je mežnar med tem prepirom v svoje škornje pustil zginiti 60 gold., katere je imel slučajno pri sebi. Med drugimi je blagoslovljeni gospod izustil tudi sledeče besede: „Vi niste ces. kr. sluga, temuč Vi ste drek!“ Lepe besede, kaj ne!? Nato se je sodnijski sluga pritožil zaradi razžaljenja časti pri okrajni sodnji v Ptuj, od katere je bila miroljubnemu g. župniku vsled kazenske odredbe pripoznana denarna globa v znesku 30 kron. G. župnik je proti tej odredbi vložil ugovor, vsled česar se je vršila dne 6. t. m. pri ces. kr. okrajni sodnji v Ptuj obravnava, pri kateri pa je g. Kralj bil s ozirom na dejstvo, da je dotični rekurz iz same nagajivosti in hudomušnosti vložil, obsojen na 80 kron denarne kazni. Vprašamo, ali je takšno ravnanje pripravno, pridobiti duhovniškemu stanu spoštovanje, zaupanje in ugled? Namesto da bi g. župnik bil mežnarju rekel: ako si zares dolžan, tedaj pa glej, da bodeš dolg poravnal! — vzel ga je v zavetje in sicer nepoklican, nepooblaščen; hotel je izvršilni organ ces. kr. oblasti ponižati, ker pa med ljudstvom dela hudo kri. — Naznanjamo tudi, da je dotični sluga tožil župnika tudi zaradi nepoklicanega in neopravičenega vtikanja v službeni opravke (uradno dejanje)! Zakaj pa beremo v sv. evangeliju: Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega! — ? Sodnijski sluga je cesarski služabnik, in kot takemu se v izvrševanju njegovih službenih dolžnostij nikdo ne sme upirati, toraj tudi ne leskovski župnik, čeravno se piše Kralj! Ako je g. župnik Klobasi tako naklonjen in prijazen, naj to v prihodnje na kak bolj primeren način pokaže,

da se bode pomoč zares tudi uresničila brez da bi pri tem samemu sebi škodoval. Stara sablja.

Še nekaj od volitev. Iz Gornje Radgone se nam piše: „V nedeljo po deželnozborski volitvi imelo je tukajšnje bralno društvo v gostilni g. Skerleca zborovanje in blagoslavljenje neke zastave. Navzoč je bil tudi naš svetnik dr. M. Ploj. Pa reč ni šla tako gladko, kakor so se nekateri gospodje nadejali. Ces. kr. okrajno glavarstvo je prepovedalo zastavo (bandero) razviti in so jo toraj skrito morali iz cerkve nesti v gostilno, kjer se je vršila — krvava veselica. Kot prvi govornik je nastopil polički Hanzel, ki je navzočim predstavil svetnika dr. Ploj-a. Ta je nato nekaj medlo govoril in se v svojem „govoru“ tudi Vračko-ta spomnil. Navzoči so bili tudi neki sokoli iz Ljutomera, ker je najbrž v Gornje Radgono premalo norcev, ki bi zamogli dr. Ploj-u povoljno slavo spevati. Pomoč mora toraj priti od drugod. Nekateri so kričali na vse pretege: Živijo Ploj, pereat Vračko! in spet drugi pereat Ploj! Med tem krikom se je dogodilo, da je začel nek sokol krvaveti in celo g. dr. Grossmann se je baje okrvavil od ranjenca. Dobro je bilo, da so imeli seboj zdravnika. — Ali je morebiti ljutomerski Ploj poklical „svoje ljudi“ nalašč na tepež v Gornjo Radgono, ker bi mu moralo vendar znano biti, da tukaj za njega niso ugodna tla!? Namesto da bi „dični“ gospod dr. Ploj bojevalce pomiril, je raje storil po ruski šegi: nazaj korak na Dunaj! Za dr. Plojem je še govoril jako „jedrnato“ neki kaplanček; pravi se, da je bil od sv. Benedikta. Temu je bil naslednik med drugimi tudi še „ta mali Zemljč“ iz Radenc, ki ne vidi svojega rakovega napredovanja v gospodarstvu, vkljub temu pa hoče druge učiti. Krčmar Skerlec je od duhovnikov jako čislán mož, akoravno že dolgo let ne živi skupno s svojo ženo, temuč z drugimi ženskami človeški rod množi! — Ta prijatelj duhovnikov je baje vkljub temu prav veren kristjan. — O njem in enakih ljudeh — njegovih somišljenikih — bi se dalo še mnogokaj pisati, — pa ni vredno, ker bi se drugače preveč „štimali“, misleč si, da še vendar nekdo o njih govori. Več kmetov.

Iz Ljutomera. Med izletniki, murskimi sokolci, ki so napravili prejšno nedeljo svojo maškerado v Gornji Radgoni ter posamezni prišli s krvavimi buticami domov, bila je gospica Irmica Repič in učiteljica Gorjak. Poslednja mora biti povsodi „zraven“, kjer je kak trušč ali komedija. Svetovali bi ji, da bi se naj raje za svoj poklic bolje pripravila, da ne bode ostala najslabša učiteljica v okraju. Kar se tiče Irmice Repič, moramo priznati, da zna prav lepo peti, posebno kadar njeno petje spremlja na glasoviru Martin Čagran. Žalostno bi bilo, ako bi se temu škerjančku v ženski obleki glas prevrgel, kar pa nikakor ni izključeno. — Na vsaki način se mora obsojati, da je prišlo pri veselici v Gornji Radgoni do krvavih izgredov. Zakaj pa vendar hodijo sokolci dr. Ploj-a častit ravno tje, kjer prevladuje Vračkova stranka? To ni družega kakor predrzno izzivanje. Kdor „na korajžo“ kliče, ta jo navadno

lupi. Zakaj pa so izletniki vzeli seboj zdrav-
nika? Ranocelnika potrebujejo ranjenici, in takih
se sokolci najbrž nadejali. Kdor gre v dvoboj, ta
zame seboj ranocelnika, ne pa pohleven, miren iz-
letnik. Ako so se pa sokolci nadejali, da bode na iz-
letu tekla kri, zakaj tedaj niso raje nameravanega
teleta opustili ali pa si kak drugi kraj izbrali, kjer
lahko brez skrbi okoli zatega teleta plesali? —
rel in jastreb.

Zunanje novice.

Roparski umor v planinski koči. Zločinec Rudolf
Stergar, pristojen v Globokem pri Brežicah,
je 24. junija t. l. umoril in oropal čuvaja Peter
Ergner-ja v takozvani Roseggerjevi koči na „Pretul-
pe“ blizu Müzzzuschlaga, bil je pretečeni teden od
kraškega porotnega sodišča krivim spoznan ter ob-
sojen k smrti na vislicah.

Smrt vsled zavživanja strupenih gob storilo je
petero oseb neke družine v vasi Pieve Livina
v gongu na južnem Tirolskem.

Artilerija je procesijo napadla na južnem Čes-
kem, kjer so se vršili manevri. Procesija je bila na-
menjena v Marijino Celje in ko je prišla na vojaško
štabališče, jo je nek oddelek artilerije od daleč spoz-
nal za sovražnika ter začel na vso moč na njo stre-
lati — seveda „slepo“ (blind). Še bolj zbegani so
ostali romarji, ko so jih napadli še tudi dragonci.
Ednjič se je stvar razjasnila in smeha je bilo na
vseh straneh dovolj.

V rakvi (trugi) porodila je nastanovnica (oferca)
člančiska Lucido v vasi Sezzo blizu Rima. Reva
že dalje časa trpela na krču. Ko je umrla (samo
videzno), zanesli so jo v ondotno mrtvašnico. Pred
grebom pa so trugo še enkrat odprli in našlo so
njej zraven ženske tudi mrtvo truplo novorojenega
rečeta. Na vsak način so žensko še živo v trugo
ali in šele po porodu je ista resnično umrla.

Nemška cesarica — mati božja. V vasi San-
ovice na pruskem Poljskem ste neki stari ženkici
ledali, ravno ko je zahajajoče solnce svoje žarke
sipe na oknu ondotne šole upiralo, skozi isto po-
bo nemške cesarice. V trdni misli, da vidite mater
tjo, ste takoj poklekli ter začeli naglas moliti. V
tkem se je njima pridružila množica ljudstva. Uči-
je cesaričino podobo odstranil ter ljudstvu pripo-
loval, da je to le zmota, pa to ničesar ni izdalo,
nuč dan na dan je prihajalo več ljudstva, ki je
el dotičnim oknom glasno molilo in svete pesmi
pevalo, dokler jim ni oblast to prepovedala.

Shod železniških uslužbencev. V nedelje dne 9.
obra imeli so železničarji velikanski shod v Pragi
Českem, katerega se je udeležilo 2700 mož. Skle-
so, da vložijo nujne prošnje pri vseh železniških
ravah za 20 odstotno doklado zaradi draginje (20
zentige Teuerungszulage.)

Žrtve planin. Kakor je nekdo izračunal, pone-
lo je letošnjo leto v Alpah nad tristo ljudij,
ozvanih hribolazcev ali turistov.

Grozna nesreča. Nedavno prišel je od vojakov
domov 24 letni Alojzij Bratulič iz št. Petra v
Šumi v pazinskem sodnem okraju. Dne 5. t. m. se
je s prijatelji pogovarjal o vojaški službi in med temi
sta bila tudi njegov brat Matej in neki Franc
Bratulič. Vzel je staro puško v roke in začel žnjo
manevrirati, ne da bi vedel, da je puška nabasana.
Pokazati je hotel, kako da se pri vojaki strelja in
vstrelil je proti bratu in znancu, ki sta takoj oba
padla. Brat je v kratkem dušo izdihnil, znanec pa je
bil tako močno ranjen, da so ga morali prepeljati v
bolnišnico v Pulj (Pola).

15 tisoč kron poneveril je iz polkovne blagajne
(Regimentskasse) v Debrecinu huzarski stražmešter G.
Rössler.

Gospodarstvene in gospodinske stvari.

Živinoreja in pomanjkanje krme. Ena največjih
napak pri mnogoterih gospodarjih je ta, da si držijo
premnogo in ravno zaraditega preslabe živine. Mnogo
je kmetov, ki imajo v primeri k svoji spravljeni kr-
mi dvakrat toliko živine v svojem hlevu, kakor bi je
po pravem sicer smeli imeti; in to na svojo škodo,
kajti dve dobro in povoljno krmljeni kravi mu da-
jete več dobička, kakor pa tri srednje ali pa četiri
slabo krmljene. Dve potrebujete manj skrbi in manje
prostora, pa tudi se je manje bati bolezni in izgube,
kakor pri večjem številu slabih živalij. Gnoja dobimo
od dveh dobro rejenih živalij ravno toliko če ne več,
kakor pri dvojnem številu slabo rejenih, pa ta gnoj
je po svojem vspehu mnogo boljši in močnejši. Zna-
no pa je tudi, da kmetovalci, ki v navadnih letih
premnogo živine imajo, pridejo v veliko zadrego in
silo, ako pride suho ali drugače za krmo neugodno
leto. Primorani so tedaj tretjino ali celo polovico
svoje živine napol zastonj oddati, pri čemur mnogo
izgube trpijo. Imeti premalo živine, ni prav, imeti je
preveč pa je kmetovalcu naravnost v škodo; tudi v
tem oziru je toraj srednja mera najboljša. Druga,
jako napačna navada pa je tudi ta, voličke in žre-
beta že v drugem ali gotovo v tretjem letu vpregati,
bodisi v plug ali v voz. Neprevidni kmet si misli, da
je pri tem na dobičku, ker ima delavne moči po
ceni; v resnici dela si pa le škodo, ker si njivo le
površno in slabo obdela pri tem pa mlado živino v
rasti in razvitku ovira ali pa jo celo pokvari. Taka
v razvitku zaostala živina za domačo rabo ni mnogo
kaj prida, za sejem pa že čisto ni sposobna, ker
pogostoma še toliko ni vredna, za kolikor krme po-
trebuje. Jako napačno je, ako teletu ali žrebetu v
prvem letu ne privoščimo dovolj tečne hrane ali
krme (Krautfutter). Da je le živalče s travo, rezanico
ali s slamo natlačeno, pa neumni gospodar že misli,
da je dovolj in še čudi se, ako živinče noče rasti,
se razvijati, temuč da ostane majno, z velikim tre-
buhom in dolgimi dlakami. Vsak živinorejec ravnati
bi se moral po sledečih pravilih: Ne imej preveliko

živine, pač pa dobro oskrbovano in snažno krmljeno živino ter dajaj v prvem letu (v manjši meri tudi v drugem in tretjem letu) najboljšo in najtečnejšo krmo! Ne vpregaj juncev (volčkov) pred dokončanjem tretjem in konjev ne pred dokončanjem četrtem letom k težkemu delu! — Obilno krmljenje daje dva- do trikrat toliko dobička kakor pičlo. Nepokvarjena, dobro razvita žival, katero nismo s preranim vpreganjem oslabili, nam trikrat toliko dela opravi, je trikrat toliko časa rabljiva ter tudi trikrat toliko vredna, kakor tista, ki je v rasti zaostala, zanemarljena in morebiti celo sestradena reva z napetim trebuhom in krivimi nogami.

Kako se snétljiva pšenica očisti? Pšenici moramo deseti del njene teže primešati kakoršnihsibodi otrobov ter to mešanico pustiti iti skozi mlin za šrot ali pa skozi veterini mlin, vsak precej na široko razpuščen. Pšenica se pri tem prav dobro očisti ter dobi pravi blesk, otrobi pa so postali črni ter se morajo s pomočjo čistilnega stroja (Reinigungsmaschine, Trieur) odstraniti.

Ako krava mleko zadržuje, tedaj se ji naj da okoli dva litra otrobov, kojim smo primešali kumiča (Kümmel) in brinjevih jagod, obojega za dobro peščico. Pri molži naj se pozornost krave odvraca od osebe, ki jo molze in sicer s tem, da jo kdo drugi gladi, po rogovih trka, ali pa tudi s tem, da se ji položi na hrbet ali križ mokra vreča (žakelj) ali da se ji na križ z roko pritiska.

Kako se porumenelo perilo zopet obeli? Ako želimo porumenelo perilo zopet belo narediti, moramo pridjati vodi, v katerej peremo, mešanico enakih delov terpentinovca in salmiakovca (Terpentinöl und Salmiakgeist) in sicer polno navadno žlico na vedro vode. To sredstvo perilu nikakor ne škoduje, pač pa ima enak uspeh kakor beljenje (plehanje) na solncu.

Hojev duh (vonj) v spalnicah in bolniških sobah je za ljudi (posebno persobolne) jako zdrav; priporočamo toraj, da se prilije litru vrele vode kavina žlica terpentinovca in se ta v kakšni posodi v omejenem prostoru postavi.

Kako spravimo tuje reči iz očesa? Kapniti se mora ena kaplja čistega oljkega olja (Olivenöl) v oko in vsakojaka v oko zašla reč se v kratkem odpravi, naj že bo prah, pepel, apno ali celo košček lesa ali kaj drugega.

Kako se da spoznati ponarejena strd (med)? Da se spozna, ali je še ne zasladjena strd ponarejena ali ne postaviti jo moramo na prav mrzel prostor. Ako je strd naravna in neponarejena, tedaj v kratkem kristalizira, na ponarejeno strd pa mraz nima nikakoršnega vpljiva.

Pisma uredništva.

Mnogim vprašalcem: Vsakemu vprašalnemu pismu se mora pridjati poštna znamka (Briefmarke) za odgovor, sicer mi nikomur ne odgovarjamo.

Volilci, ki so bili pri zadnji deželnozborski volitvi ogoljufani ali osleparjeni, naj svojo stvar takoj naznanijo pristojni ces. kr. okrajni sodniji, da bode ista zadevo preiskala

ter krivičnike primerno kaznovala. To je najkrajša pot. Vse pa tudi, ako se nepostavni čin naznani v upravnistvu „Stajerca“, in sicer popolnoma resnično in zanesljivo.

Našim novim naročnikom se zahvalujemo za njihov pristop in za doposlano naročnino, pa tudi starim naročnikom smo hvaležni, da so nam ostali zvesti. Le tako naprej „Stajerc“ bode začel vsak teden izhajati.

Mnogim dopisnikom: Hvala za doposlano, toda vsi ni mogoče ustreči. Pozdrav!

Loterijske številke.

Gradec, dne 8. oktobra: 54, 50, 17, 41, 4
Trst, dne 1. oktobra: 38, 77, 86, 71, 11

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja tako obširno vplival na druge organe in istim pripravljaj najhujše posledice. Paziti na prebavljalne organe, ako si prizadevamo njihovo delo olajšati, da vzbujamo delavnost prebavljanja in podpiramo čistilne funkcije prebavljalnih organov z milo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarn B. Fraigner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Dobiva pa se tudi v vsi kajšni lekarni g. Behrbalka.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

Za krojače!

Starejši samski krojač (žnidar), ki zna dobro prirezovati, dobi službo pri: P. Starašina v Cirkovcih (Zirkowetz). 333

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini z mešaninami blagom: Alois Walland, trgovec v Oplotnici (Oplotnitz.) 331

Lepo srednje posesti

na Gornjem Hajdinu blizu cerkve s zidano hišo s 2 sobama, kuhinjo in kletjo; zraven živinski in svinjski hlev, škeđenj, velik travnik za zelenjad, sadunosnik, obširna ograja za svinje, 2 veliki nji ter pašnik. — Cena je nizka, kupni pogoji ugodni. Vprašati naj se naslovi na: Terzaghi Frangeš p. d. Zajko na Gornjem Hajdinu štev. 59, pošta Ptuj.

V najem

da krčma, h katerej spada
rale njiv in travnikov. Pri-
arna posebno za kakega kolar-
(Wagner), ker ni nobenega v
ni. Več pove lastnica: **Neža**
v Slovenski Bistrici (Wind-
Feistriz). 339

Na prodaj

epa zidana hiša v Slovenski
trici, s sedmerimi sobami,
ma kuhinjama, tremi čumna-
(kamrami); zraven hiše je
in vodnjak. Proda se zaradi
silivite lastnika. Naslov pove
upravnistvo „Štajerca.“ 344

Veliko presenečenje!

tar v življenju ni več take
priložnosti 1128

komadov za 1 gld. 95 kr.

krasno pozlačena precisna
katera točno teče in za katero
3 leta jamči, z jako primerno
čica, ena moderna židana kra-
za gospode, 3 jako fini žepni
in prstan za gospode z
zlahtnim kamenom, 1 krasen
nariček, 1 jako fino žepno zrcalo,
ar manšetni gumbi, 3 gumbi
srajco, (3/4 dubla-zlat) z pa-
tranim zaklepom, 1 jako fini
iz nikelnja, 1 fini album z
najlepšimi slikami, 1 eleg.
za dame (novost), 1 par
en s simili-brilantom, 5 raz-
smešnih reči za stare in
le, 20 različnih reči za korešpo-
in še 400 drugih različnih
ni, katere se rabijo pri hiši in
v vsakogar potrebne. Vse to
pošlje z uro vred, katara je
tega denarja vredna, za samo
1. 95 kr. Razpošilja se proti
nemu povzetju ali če se denar
pošlje naprej.

njska centralna razpošiljalnica
ust, Krakov (Krakau) št. 41.
Za neugajajoče se denar vrne.

Vsakovrstno prekajeno (zelhano)

meso, najfinejše klobase,

vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
žji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptuj.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro!

345

Najboljši in najcenejši nakup vsa-
kovrstnih godal (Musikinstrumente)

W. Schramm,

izdelovalec godal

v Celju, Gratzerstrasse št. 14.
Prodajam vsakovrstne plehaste in lesene
pibalne instrumente, dobre gosli za šolarje
po nizki ceni, kitare, citre, harmonike na
meh, bobne, tamburice, jako fine strune.
Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam
za nove. 284

Ženitna ponudba.

Vdovec, star štirideset let, vele-
posestnik in krčmar na Spodnjem
Štajerskem, žel' se oženiti s kak-
kim 30 let starim dekletom ali
vdovo, ki ima vsaj 4 tisoč kron
premoženja ali pa kako podjetje
v kraju, ki je za trgovino ugoden.
Resne ponudbe s fotografijo vred
(ako to mogoče) naj se pošljejo
pod „štev. 4000“ na upravništvo
„Štajerca.“ 345

Kovaški učenec

se takoj sprejme v uk v kovač-
nici za sekire, motike itd. Uk traja
tri leta ter se učenec med tem
časom s vsem potrebnim preskrbi,
da stariši nimajo nobenih stroškov
ali skrbij. — Sprejme se tudi
eden

kovaški pomočnik

za izdelovanje sekir. Več pove
lastnik: **F. Pristovnik**, kovaški
mojster (Zeugsschmied) v Oplot-
nici (Oplotnitz). 342

Lepo posestvo

blizu Maribora, obstoječe iz zi-
dane hiše s 5 sobami, 2 kuhinja-
ma in kletjo, lepega vrta za zele-
njad, sadunostnika in njive. Zraven
je dobro obiskovana kovačnica.
Cena 2300 gold., kupni pogoji
jako ugodni. Naslov: **Vincenc Kos**,
Herrengasse Nr. 40, III. Stock,
Marburg. 335

2 učenca,

ki sta ljudsko šolo dobro dokon-
čala ter sta nemškega in sloven-
skega jezika zmožna, sprejme
tako **Vid Mory**, trgovec v Šmi-
helu nad Pliberkom, Koroško
(St. Michael ob Bleiburg, Kärnten). 340

Štev. 34.471

Razglas.

Iz deželne sadjerejske šole v Gleisdorfu se bode v jeseni
1904, oziroma spomladi 1905 oddalo 24.500 spodaj navedenih
jabolčnih in hruškovih drevesc po znižani ceni 70 vinarjev
komad in sicer le štajerskim kmečkim posestnikom. Stroški
zavitka in pošiljatve se posebej zaračunijo.

Na Gornje Štajdrsko se bodejo oddala le jabolčna dre-
vesa sorte 1, 2, 4, 11 in 12, hruškova pa štev. 1, 2, 3 in 9.

Naročbe naj se do konca meseca decembra 1904 vpoš-
ljejo deželnemu odboru. V njih mora biti od občinskega pred-
stojnika potrjeno, da je naročnik v dotični občini kmečki po-
sestnik. Kdor želi drevesca že v jeseni 1904 nasaditi, mora
to pri naročitvi posebič pripomniti in naročitev do konca ok-
tobra 1904 vposlati. Naročitve se bodejo reševale po isti vrsti,
kakor so dobajale in sicer tako dolgo, dokler zaloga seže.

Več kakor 120 drevesc se posameznemu posestniku ne
bode dalo in je vsak naročnik zavezan, dobljena drevesa na
lastnem zemljišču nasaditi. Drevesa se bodejo oddajala le
proti gotovemu plačilu.

Zaznamek

jabolčnih in hruškovih drevesc, ki se bodejo v sadilni dobi
1904/1905 iz deželno sadjerejske šole oddajala.

I. Jabolčna drevesca.		visoka	srednje- visoka	pritlična
1.	Karlomovski	320	170	80
2.	Kardinal	275	140	—
3.	Grabensteiner	235	200	175
4.	Ribston pepin	160	50	—
5.	Belle Fleur rumeni	1415	460	375
6.	Kanada reneta	650	3130	475
7.	Baumanova reneta	90	—	—
8.	Prestolonasledn. Rudolfa jabolke	565	405	40
9.	Londonski pepin	243	665	160
10.	Ananas reneta	1050	950	365
11.	Bobovec (renski) veliki	1115	1000	—
12.	Štajerske mašancke	2195	2620	—
13.	Huberjeve moštнице	355	500	—
14.	Damason	1000	315	105
II. Hruškova drevesca.				
1.	Dobra Lujza Avraska	45	350	165
2.	Liegelnove maslenke	35	215	60
3.	Dielove maslenke	50	315	250
4.	Sterkmanove maslenke	50	100	80
5.	Postervne hruške	75	70	115
6.	Jožefina Mohelska	8	40	120
7.	Hardenput, zimske maslenke	20	75	460
8.	Manove zimske hruške	30	730	205
9.	Weilerjeve moštнице	150	825	—
10.	Jelenove hruške	25	140	—
11.	Rounelt	95	35	—

322 V Gradcu, 8. septembra 1904.

Od štajerskega deželnega odbora.

Trgovina z mešanim blagom

Friderika Wambrechtsamer-ja v Planini (Montpreis) se da
zaradi bolezni lastnika takoj pod ugodnimi pogoji v najem.
330

Suhe gobe

kupuje po najugodnejših cenah

JOSIP KORDIN,

Ljubljana.

308

Štev. 35.636.

Razglas.

Naročitev ameriških trt za plačilo iz združenih državnih in deželni nasadov za nasadno dobo 1904/1905.

Štajerski deželni odbor imel bo za prodati v prihodnji spomladi iz združenih državnih in deželni nasadov naslednje množine ameriških trt, in sicer:

1. 600.000 cepljencev, večinoma od rumenega šipona, laške graševine, belega burgundca, bele in rudeče žlahtnine, zelenčiča, rudečega traminca, renske graševine, muškatelca, cepljenih na riparijo Portalis, vitis Solonis ali rupestrih Montikolo.

2. 400.000 korenjakov od riparije Portalis, vitis Solonisa in rupestris Montikole.

3. Večje število ključev od zgoraj imenovanih treh podlag. Cena trtam je:

I. 1000 komadov cepljencev 240 kron za imovite posestnike, 160 kron za vse druge.

II. 1000 komadov korenjakov 24 kron za imovise posestnike, 16 kron za vse druge.

III. 1000 komadov ključev 10 kron.

Deželni odbor si pridrži pravico, naročnikom od več kakor na 1000 cepljencev in 3000 korenjakov ali ključev zmanjšati naravnost število trt, ravna se po številu oglašanih naročil.

Naročila na trte naj se vložijo do konca meseca oktobra t. l. naravnost na deželni odbor v Gradec ali pa skozi občinske urade, pri katerih se dobé v ta namen narejeni naročilni listi.

Občinski predstojniki morajo izpolnjene naročilne liste odposlati takoj deželnemu odboru v Gradec.

Naročila, ki se vložijo do konca meseca oktobra, se bodo zbirale in trte potem razdelile razmeroma med vse naročnike, ako jih ne bi bilo toliko, dobi vsaki naročeno število.

Vse te trte se bodo oddajale le štajerskim posestnikom in morajo tudi oni naročniki, kateri vložijo prošnje naravnost na deželni odbor, doprinesti potrdilo od občinskega predstojništva, da imajo res vinograde v občini.

Cene veljajo na mestu, kjer se bodo trte odkazale, in se mora znesek izplačati pri prevzetju. Ako se trte odpošljejo po železnici, se bo znesek povzel. Stroški za zavitek in dovoz se bodo posebej zaračunili.

Na vsakem naročilu je natanko navesti: 1. ime, bivališče in stan naročnika; 2. davčna občina, v kateri se nahaja vinograd, ki ga hoče naročnik obnoviti; 3. vrsta trte (sorta), katero želi; 4. zadnja poštna ali železniška postaja.

Ako bi zaželjena vrsta pošla, bo se ona z drugo enako nadomestila, ako si naročilec tega odločno ne prepové.

Trte se morajo po naročnikih ako mogoče osebno prevzeti, če se po železnici določijo, pa takoj po sprejemu pogledati.

Pritožbe se morajo vložiti takoj na vodstvo; na poznejše pritožbe se ne bode oziralo.

Gradec, dne 15. septembra.

Od štaj. deželnega odbora.

Štev. 35.429.

Razglas.

Za dne 2. januarja 1905 začeni polletni tečaj na deželni podkovaški šoli v Gradcu pride za potrebo in vredne podkovače 10 deželni štipendij po 100 kron s prostim stanovanjem, kolikor to pripušča prostori v zavodu, in več od raznih okrajnih zastopar darovanih štipendij istotako po 100 kron v razdelitev.

Pogoji k temu so:

Starost najmanj 18 let, zdravje in krepki telesni razvitek, domovinska pravica na Štajerskem, dobra izobrazba v ljudski šoli in najmanj dveletna uporaba pri podkovaškem obrtu.

Razun tega se mora vsak prosilec z reverzom zavezati, da bode po dovršenem podkovaškem učnem tečaju najmanj skozi 3 leta izvrševal podkovaški obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oroma v tistem okraju, od katerega je v tečaju štipendij prejel.

Prošnjam, katere se morajo na deželni odbor nasloviti, se ima pridjati reverz, krstni list, domovinska, izučno pismo (Lehrbrief), spričevalo o zdravju, šolsko spričevalo, delalska knjiga, ubožno spričevalo in spričevalo o obnašanju ter se morajo iste najpozneje do 15. novembra 1904 deželnemu odboru predložiti.

Tisti podkovači, ki ne prosijo za noben štipendij, pa želijo tečaj obiskovati, morajo se pod dokazilom starosti najmanj osemnajstih let, dveletna uporabe kot podkovaški pomočniki, dobre izobrazbe v ljudski šoli in pod predložitvijo izučnega pisma in delalske knjige najpozneje v treh dneh po začetku tečaja pri vodji zavoda zglasiti.

V Gradcu, v oktobru 1904.

337 Od štajerskega deželnega odbora.

Najredkejša priložnost kupovanja!

S 15. septembrom t. l. začnem v moji trgovini z dovoljenjem dotične oblasti na 3 mesece

razprodajo

svojega manufakturnega blaga, posebno pa volnen sukno za moške obleke, volneni cajg za hlače, razne sukna, barhent za obleke, plavi druk, štrikane zimске robce, velike vratne robce, konjske odeje, zimске srajce, židane robce itd.

Vse blago pod najnižjimi fabriškimi cenami.

Noben kupovalec naj ne odlaga te priložnosti nizkih cen vporabiti.

K obilnemu kupovanju uljudno vabi
Jožef Sedminek, trgovec pri sv. Lenartu, Slov. gorice

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in 10 kron, kakor tudi venčne trakove z napisom ali brez napisa imajo v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH
v Ptuj.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Obč enje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Pozor biciklisti, krojači in šivilje!

Popravila bicikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestandteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angležkem.

Tadi imam vedno v zalogi že rabljene in dobro ohranjene bicikle od 30 gold. dalje.

spoštovanjem **Anton Fink** 1162
mehaniker v Ptuj, Postgasse šte. 14.

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripravnejše znano sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje ter provzroča lahko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragner-ja v Pragi c. kr. dvornega dobavitelja, pri črnem orlu, Praga, Mala Strana, ogel Herudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptuj v lekarni g. Ignaca Behrbalk (spodnja lekarna). 896

Seno, slama, oves

se po **najboljši ceni** ku-
puje in plačuje pri gospodu
Karol Teppey v Celju.

Lep vinograd

z dovršenim novim nasadom, samo četrt ure od farne cerkve sv. Barbara v Halozah oddaljen, se s vsem zemljiščem vred (okoli devet oralov ali joh) po vredni ceni proda. Posestvo obsega vinograd, travnik, njive, sadunosnik in gozd. Letošnja trgateg slihi kupcu. Vprašanja naj se naslovijo na gospoda: Ogorelec, nadučitelj pri Sv. Barbari v Halozah. 259

Šafar ali majar

se sprejme na malo posestvo, na katerem se oskrbuje mlekarstvo. Vstop takoj ali pa pozneje. Lahko je tudi oženjen, ako je žena voljna protiposebni plači gospodinjiti. Naslov se izve pri upravnistvu „Štajerca“. 323

Trgovski učenec

se sprejme v trgovini z mešanim blagom. Znati mora nemški in slovenski gladko govoriti. **Karl Fürst, Radkersburg (Postfach).** 325

Pekovski učenec

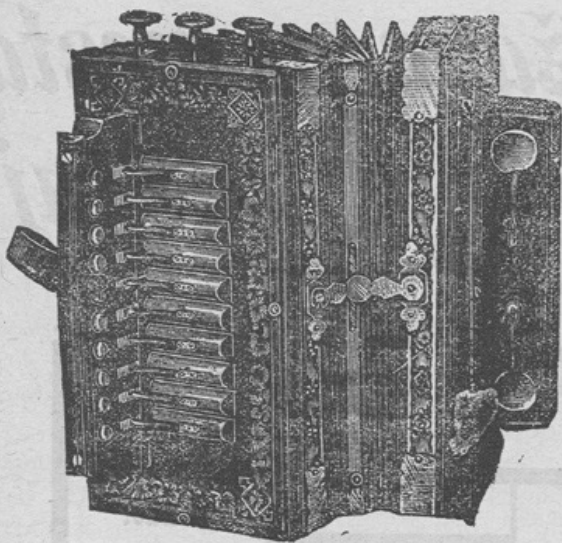
lepega obnašanja se takoj sprejme v uk pri **Simonu Berghaus**, pekovskem mojstru v Zgornji Polskavi (Ober-Pulsgau). 346

Učenec

se sprejme v usnjariji 324 **J. Goriupp-a** v Ptuj.

30 dni na poskus

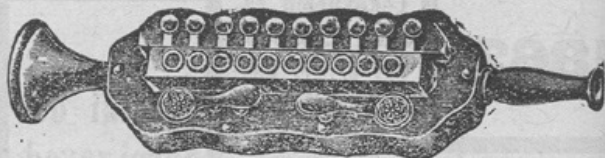
vsled pogojev mojega cenika, toraj brez nevarščine za naročitelja pošljem proti poštenu povzetju mojo „Volksfreund-Harmonika No. 663“ da se zamore vsakdo o njej in v snto ti prepričati. Ta harmonika nima garantirano nezlomljiva spiralna peresa samo za tipke (Tasten), temuč tudi za basse in zračne zaklopisce, nadalje ima 10 tipk, 2 registre, dvojno vglabo (Doppelstimmung) na 48 glasov, 3 vrste trompet, je mahagonijevo poltirana, ima črne obročke s barvano bardo, niklaste okove, dvojni meh in držaj, vsega 31 krat 15 cm ter stane komad samo 4 goldinarje.

Sola za samenk (Selbstlernschule) se doda vsacej harmoniki zastonj. Ceneje in manjše harmonike za uk v igr nju tega instrumenta, posebno za otroke pošljem za gold. 1 80, 2.—, 2 20 in 2 40. Poglej harmonike za gold. 4 50, 5.—, 6.—, 7.— in 8.— se dajo iz mojega kataloga razvideti.

Na moje harmonike ni nobenih colninskih stroškov ker so vse češkega izdelka in prosim, da vzamete to v poštev.

Novost!

Novost!

Pihalni Blas-Accordeon

na katerega zamore vsaklo brez učitelja, brez uka in brez znanja sel iric (not) takoj igrati pesmi, koronice (marše) in plesce. Posebno se pripruča za izlete in velice. To godalo ima 10 tipk (Tasten), 20 g zvon, 2 zaklopnici za bas ter stane komad s šolo (notami) vred samo gold 1 50, 3 komadi 4 gold

Nemško-amerikansko kitara-citre

„Columbia“ znajo se od vsakogar s pomočjo p dloz živih not takoj igrati. Glas je čarobn, mehak in ljubki, p i em pa krepak in poln. Nahi se jih že več kakor 100.000 Cena: komplet s šolo (no ami) in s vsi pripravo gold. 5 50 Velikost 49 krat 35 cm. Album za note stane 75 krajcarjev. Noben riziko, ker je zamena dovoljena ali pa se denar vrne.

Pošilja se proti poštenu povzetju od „Erzgebirgische Musikwaren-Versand-Haus

HANNS KONRAD

v Brix-u štev. 949 (na Českem).

Velik, bogato ilustrovan cenik (katalog) z več kakor 800 pododami se na zahtevanje dodošlje vsakomur zastonj in poštine prosto.

166 C

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptuju.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljjo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Kupite enkrat na poskus!

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

302

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

„ŠTAJERC“

„Štajerc“ je list, ki ima glavni moter, brani spodnjestaj. kmete pred iskoriščenjem od strani kmečkih sovražnikov.

„Štajerc“ hoče mir med sosedskima narodoma, katera sta primorana, skupaj živeti in katera sta odvisna en od drugega.

„Štajerc“ radovoljno odgovarja svojim naročnikom na vsako vprašanje bodisi v gospodarskih, v tožbenih, davčnih zadevah, sploh o vsaki stvari, katera je kmetu in trgovcu na deželi potrebna. Za pismo se mora priložiti znamka za 10 vinarjev.

„Štajerc“ sprejema radovoljno dopise od svojih naročnikov, želeč, s tem nerednosti, katere škodujejo kmetu, odstraniti.

„Štajerc“ prinaša vsakovrstne novice iz Spodnjega Štajerja, pa tudi iz drugih dežel.

„Štajerc“ izhaja na leto 26 krat in ne velja več kakor 2 kroni za celo leto in se lahko naroči vsaki dan.

„Štajerc“ priobči oznanila po jako nizki ceni. Oznanila sama pa priobčena v tem listu, imajo veliki vspeh. Na enkratno oznanilo je dobil pred kratkem neki gospodar 76 dopisov, tičočih se razglašene stvari. Število „Štajerčevih“ naročnikov vedno raste. kmetje, obrtniki, delavci, trgovci, naročajte „Štajerca“, pošiljajte mu vaša oznanila. Sedaj se tiska uže v 15 tisoč iztisih.

Naprednjaki, skrbite za razširjanje tega lista, tako, da bode kmalu postal **tednik**.

Upravišтво in uredništvo se bode od sihmal še bolj potrudilo, po svoji moči vsaki želji naročnikov ustreči, treba pa je, da se te želje pismeno ali ustmeno naznanijo.

Naprednjaki, zahtevajte v vsaki gostilni vaš list, zahtevajte „Štajerca“.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902 K 9,808.551-21
Vloge od 1. januarja 1903 do 31. decembra
1903 z obrestmi vred > 4,312.950-22

Od tega je odračunati: K 14,121.501-43

Svrote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1903 vzdignile K 3,264.661-30

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1903 > 10,856.840-13

Hipotekarna posojila K 6,246.645-43

Mejnično stanje 85.126-—

Posojila na vrednostne efekte 16.329-83

Efektini zaklad > 3,453.858-—

Posedstva 183.000-—

Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi 317.000-—

Vloge pri kreditnih podjetjih 330.425-20

Stanje blagajne „kase“ 91.22-963

Glavni rezervni zaklad 564.881-88

Posebni rezervni zaklad za kurzne difference 315.353-92

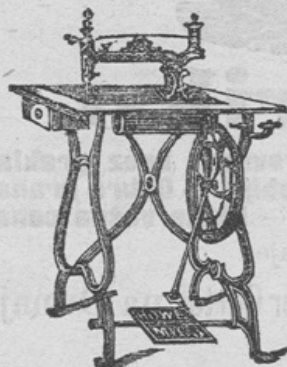
Zaklad za penzije 32.448-21

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

1041

Brata Slawitsch v Ptuj

priporočata izvrstne **šivalne stroje** (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A 70 K — h

Singer Medium 90 „ — „

Singer Titania 120 „ — „

Ringschifchen . 140 „ — „

Ringschifchen za

krojače . . 180 „ — „

Minerva A 100 „ — „

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „ — „

Howe C za krojače in čevljarje 90 „ — „

Cylinder Elastik za čevljarje 180 „ — „

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po

pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 98

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klalnice in plinarske hiše pestavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Trsno kolje!

Gozdarsko oskrbnništvo **Mokriče**, južne železnice postaja **Brežice** ali pa **Samobor** na Zagrebški železnici, ima okoli 500 tisoč cepanih, 3 metre dolgih, lepih, kostanjevih trsnih kolcev na prodaj. Ker bodo tisti do konca februarja narejeni in se morajo tedaj koj odposlati, bi bilo dobro, da bi kupci svoja naročila takoj vposlali, da se jim zamore pravočasno ustreči.

Gozdarsko oskrbnništvo **Mokriče**, pošta **Jesenitz** ob **Savi** na **Dolenjskem**.

307

H. Pilz, nadgozdar.

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsakdor elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po pošt-nem povzjetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukneno blago **Ch. Jungwirth**, **Krakau 51**.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar.

1110

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-danja v **New York** in v **Philadelphijo**. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, **Wiedener Gürtel**, na **Dunaji** ali

Karl Rebek, konc. agent

v **Ljubljani**, **Kolodvorske ulice šte. 41**.

537

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisaner ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim zlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnat mošnjiček, 1 žepni nožič z pri-

pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco. vse iz duplez-lata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako ko-ristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korenšpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katere je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1-80. Razpošilja se proti povzjetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico **Ch. Jung-wirth**, **Krakau A/14**. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Izvrstni, od **Mörathon** se ima zahvaliti vsi nikogar doseženi vprovsepu proti ni edino impregniranju dotičnih zelišč. Ne povzročuje glav- ter daje tobaku jako prijeten duh. Paziti je treba na v- veno znamko in na ime „Mörathon“.

Glavna zaloga: **Jožef König** v **Celju**. ni založišča, od tamo do naročniki pošiljatev v paketih po 10 komadov (10 S 2:52 kron.

Theodor Mörath v **Gradcu**.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega mačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, če je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 30.

Brata Slawitsch

trgovca v **Ptjuju**, **Florianski**

Priporočava pravo, izvrstno, domače

Bučno olje (Kürbiskernöl) in

80% no kislino za jesih (ocet) delati.

Iz enega litra te kisline napravi se 20 litrov dobrega in zdravega jesiha. Dobi se v vsakej mni- žini ter se pri naročilu prosi za natančni naslov in ime zadnje pošte.

Brata Slawitsch, trgovca v **Ptjuju**

Perva štajerska tovarna sre-

brnin zlatnin in verižic

s parnimi stroji

Franc Pacchiaffo

v **Celju**

ces. in kr. dvorni liferant

tovarna:

gledališka ulica, šte. 4.

Prodajalnica

glavni trg šte. 4.

Lastna delavnica za popravila in zavod za graviranje.

Dela se vse na novo, vdelujejo se kamenčki po vzorcih in risbah.

Elektro-galvanično pozlačenje in posrebrnjenje.

Zaloga vseh reči za vsakdanjo rabo.

Učenci in učenke z dovršenim 14. letom se sprej- mejo v uk.